

- KRONIKY -
NARNIJE

DOBRODRUŽSTVÁ LOĎE
RANNÝ PŮTNIK

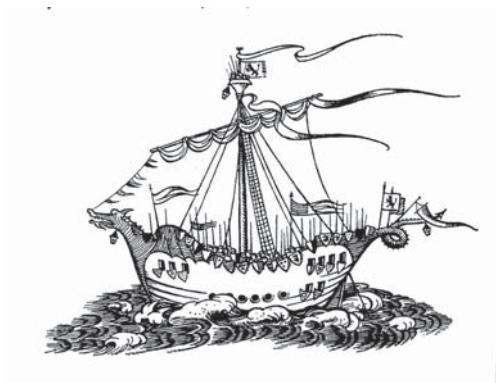
C. S. LEWIS

SLOVART

DOBRODRUŽSTVÁ LODE
RANNÝ PÚTNIK

KRONIKY NARNIE

DOBRODRUŽSTVÁ LODE
RANNÝ PÚTNIK

C. S. Lewis

Ilustrácie Pauline Baynesová

VYDAVATEĽSTVO SLOVART

The Voyage of the *Dawn Treader* Copyright © CS Lewis Pte Ltd 1952
Inside Illustrations by Pauline Baynes, copyright © CS Lewis Pte Ltd 1951
Cover Art by Cliff Nielsen, copyright © CS Lewis Pte Ltd 2002
Slovak Edition Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2006
Translation © Patrick Frank 2005

ISBN 80-7145-603-9

Venované Geoffreymu Barfieldovi

SEVERNÁ DIVOČINA

NARNIA

KALORMENSKÁ

SLUČKA

GALMIA

Cair Paravel

TEREBINTIA

ARKIEROVO

KALORMEN

MILE

BRENN

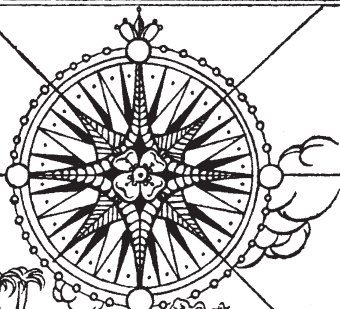
SEDEM O

ČERVENÝ PRÍSTĚ

OSTROVOV

y

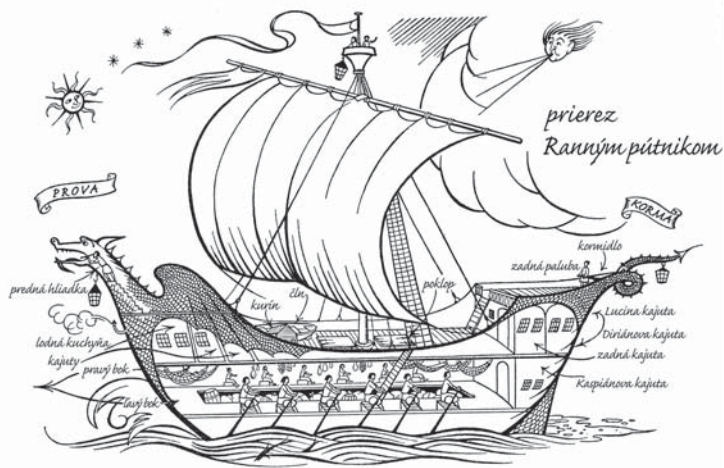
Približne na tomto mieste sa dostali na loď.

FELIMAS
DORN AVRA

OSAMELÉ OSTROVY

VELKÝ VÝCHODNÝ OCEÁN

prierez
Ranným pútnikom

Obráz v spálni

Bol raz chlapec, ktorý sa volal Eustace Clarence Scrubb a takmer si to aj zaslúžil. Rodičia ho volali Eustace Clarence a učitelia zasa Scrubb. Ako mu vraveli kamaráti, to vám nepoviem, lebo nijakých nemal. On mamu a otca nevolal „mama“ a „otec“, ale „Harold“ a „Alberta“. Pochádzal z veľmi modernej, pokrokovej rodiny. Všetci boli vegetariáni, zarytí odporcovia fajčenia aj alkoholu a ani spodky nenosili také ako obyčajní ľudia. V ich dome by ste našli iba veľmi málo nábytku, ešte menej šiat pohodených na posteli, zato však mali vždy otvorené okná.

Eustace Clarence mal rád zvieratá, najmä chrobáky – mŕtve a pri-

pichnuté špendlíkom na kartičke. Mal rád aj knihy – také, ktoré boli plné informácií a obrázkov s výťahmi na obilie alebo fotografií tučných detí na telesnej výchove vo vzorových školách kdesi v zahraničí.

Nemal rád svojich bratancov a sesternice z rodiny Pevensiovcov: Petra, Susan, Edmunda a Lucy. Keď sa však dopočul, že Edmund a Lucy k nim prídu na dlhšiu návštevu, celkom sa potešil, lebo sa pred deťmi rád vyťahoval a ponižoval ich. Postavu mal síce chatrnú, takže by sa nemohol postaviť ani Lucy, nieto ešte Edmundovi, no vedel, že existujú desiatky spôsobov, ako ľuďom znepríjemniť život, keď sú vo vašom dome iba ako návštevníci, zatiaľ čo vy ste tam doma.

Edmundovi a Lucy sa vôbec nechcelo ísť na leto k strýkovi Haroldovi a tete Alberte, no nemohli s tým nič robiť. Otec dostal ponuku na šesťtyždňové prednáškové turné po Amerike a mama sa chystala ísť s ním, lebo už prinajmenšom desať rokov nebola na žiadnej poriadnej dovolenke. Peter sa mal celé prázdniny usilovne učiť na skúšky pod dozorom profesora Kirka, v dome ktorého kedysi za vojny zažili neuveriteľné dobrodružstvá. Ak by stále býval vo svojom starom sídle, išli by k nemu všetci, on však, bohužiaľ, medzičasom schudobnel a mohol si dovoliť iba malý domček s jedinou voľnou izbou. Na to, aby sa s rodičmi do Ameriky vybrali všetci, nemala rodina dosť peňazí, a tak tam šla iba Susan.

Dospelí boli presvedčení, že je najkrajšia z celej rodiny, a keďže jej učenie nikdy veľmi nešlo (hoci inak bola na svoj vek až priveľmi múdra), matka rozhodla, že „z cesty po Amerike bude mať oveľa viac ako jej mladší súrodenci“. Edmund a Lucy sa snažili nezávidieť jej toľké šťastie, no predstava, že strávia prázdniny u tety Alberty, ich jednoducho desila. „Ty si na tom ešte stále lepšie než ja,“ sťažoval sa Edmund sestre, „lebo aspoň nemusíš bývať v jednej izbe s tým hnusným smradochom Eustaceom!“

Náš príbeh sa začína v jedno popoludnie, keď sa Edmundovi a Lucy podarilo nájsť si chvíľku iba pre seba. Pravdaže, rozprávali sa o svojej tajnej krajine – Narnii. Väčšina z nás zrejme má nejakú tajnú krajinu, ktorá je len a len naša, no zväčša býva celkom vymyslená. Edmund a Lucy mali v tomto ohľade viac šťastia, pretože ich tajná krajina naozaj existovala. Už ju dvakrát navštívili, a nie iba akože, v hre, ale naozaj. Dostali sa tam pomocou mágie, čo je jediný spôsob, ako prejsť z nášho sveta do tejto krajiny. Pri odchode navyše dostali prísľub – alebo niečo takmer ako prísľub –, že sa tam jedného dňa vrátia. Určite si teda viete predstaviť, že sa o tom rozprávali vždy, keď sa im na to naskytla vhodná príležitosť.

Sedeli na kraji postele v Lucinej izbe a hľadeli na obraz zavesený na protiláhlej stene. Bol jediný zo všetkých v tomto čudnom dome, ktorý sa im páčil. Teta Alberta ho

priam neznášala (preto ho zavesila do malej izbičky na poschodí), no nemohla sa ho zbaviť, lebo ho dostala ako svadobný dar od kohosi, koho nechcela zbytočne uraziť.

Na obraze bola loď plávajúca priamo k vám. Provu mala pozlátenú a vytvarovanú do podoby draka s otvorenou papuľou. (Mimochodom, ak chcete z tejto knižky niečo mať a ak to neviete už teraz, mali by ste si rýchlo zapamätať, že prova znamená predok alebo aj „čelo“ lode a korma jej zadnú časť.) Na jej jedinom veľkom sťažni visela výrazne purpurová plachta. Jej boky – presnejšie to, čo z nich bolo vidieť tam, kde sa končili pozlátené dračie krídla – boli zelené. Práve sa dostala na vrchol ohromnej modrej vlny a chystala sa spustiť z jej speneného okraja. Zjavne mala dobrý vietor, plavila sa rýchlo, trocha sa nakláňajúc doľava. Z tejto strany na ňu dopadali aj slnečné lúče a voda okolo nej priam hrala odtieňmi zelenej a purpurovej farby. Na opačnej strane bola oveľa tmavšia, lebo tam dopadal tieň plavidla.

„Otázkou je,“ nadhodil Edmund, „či si to celé ešte nezhoršujeme, keď sa takto pozeráme na narnijskú loď s vedomím, že sa tam nemáme ako dostať.“

„Aj takéto pozeranie je lepšie ako nič,“ vyhlásila Lucy. „A táto loď naozaj vyzerá celkom ako z Narnie.“

„Stále sa hráte na tú hlúposť?“ zaškriekal víťazoslávne Eustace Clarence, ktorý počúval za dverami a teraz sa vrátil do izby. Vlani na návšteve u Pevensiovcov za-

čul, ako sa rozprávajú o svojej tajnej krajine, a hrozne rád si ich pre to doberal. Bol, pravdaže, presvedčený, že si ju iba vymysleli, a keďže sám bol priveľmi hlúpy na to, aby niečo také vymyslel aj sám, neschvaľoval im to.

„Nie si tu vítaný,“ oznámil mu Edmund stroho.

„Snažím sa vymyslieť riekanku,“ nedal sa odbiť Eustace. „Mala by vyzeráť asi takto: ‚Deti, čo sa hrali na Narniu, stále iba nariekali a nariekali...‘“

„Ak nič iné, ‚Narnia‘ a ‚nariekali‘ sa nerýmuje,“ odvrkla Lucy.

„Je to asonancia,“ vyhlásil Eustace.

„Ani sa ho nepýtaj, čo je to tá oná,“ radil sestre Edmund. „Po ničom inom totiž netúži. Nič nehovor a možno odíde aj sám.“

Väčšina chlapcov by po takomto privítaní buď odišla, alebo sa nahnevala, no Eustace nespravil ani jedno, ani druhé. Jednoducho tam ostal, uškŕňal sa a ďalej sa snažil nadviazať rozhovor.

„Páči sa vám ten obraz?“ vyzvedal.

„Preboha, nieže mu dáš príležitosť rozohňovať sa tu nad pravým a nefalšovaným umením!“ varoval sestru Edmund, no Lucy, ktorá bola vždy pravdovravná, už odvetila: „Áno, páči sa nám. Veľmi sa nám páči.“

„Je to obyčajný gýč,“ odvrkol Eustace.

„Ak vyjdeš von a zavrieš za sebou dvere, neuvidíš ho,“ radil mu Edmund.

„A prečo sa vám vlastne tak veľmi páči?“ spýtal sa bratanec.

„Nuž, ak pre nič iné,“ odvetila Lucy, „tak preto, lebo tá loď na ňom nám pripadá, akoby sa naozaj pohybovala. Voda v ňom vyzerá skutočne mokrá a vlny vytvárajú dojem, akoby sa naozaj dvíhali a klesali.“

Eustace na to, pravdaže, poznal hneď viacero vysvetlení, ani jedno však neprezradil. Spôsobil to fakt, že vo chvíli, keď sa na tie vlny pozrel, naozaj podľahol dojmu, akoby stúpali a klesali. V živote bol na lodi iba raz (aj to sa plavila iba na neďaleký ostrov) a trpel na nej hroznou morskou chorobou. Pohľad na vlny na obraze spôsobili, že mu prišlo nevoľno aj teraz. Celý ozelenel, no odvážil sa tam pozrieť ešte raz. Vtedy už na obraz bez dychu hľadeli všetci traja.

Keď o tom píšem, vyzerá to neuveriteľne, a takmer rovnako neuveriteľné to bolo aj vtedy, keď to videli na vlastné oči. Na obraze sa totiž všetko pohybovalo. Nie ako v kine – na to mala tá scéna priveľmi živé farby a bola priveľmi plastická. Prova lode skĺzla po vlne nadol a so šplachotom sa vyniesla na ďalšiu. Na moment bolo vidieť aj kormu, aj palubu a potom zasa všetko zaclonila dračia hlava vpredu. Zošit položený na posteli vedľa Edmunda sa znenazdajky zdvihol a preletel k stene v poryve vetra, ktorý Lucy úplne rozstrapatil vlasy. Bolo tam celkom ako za veterného dňa, no vzduch sa po-

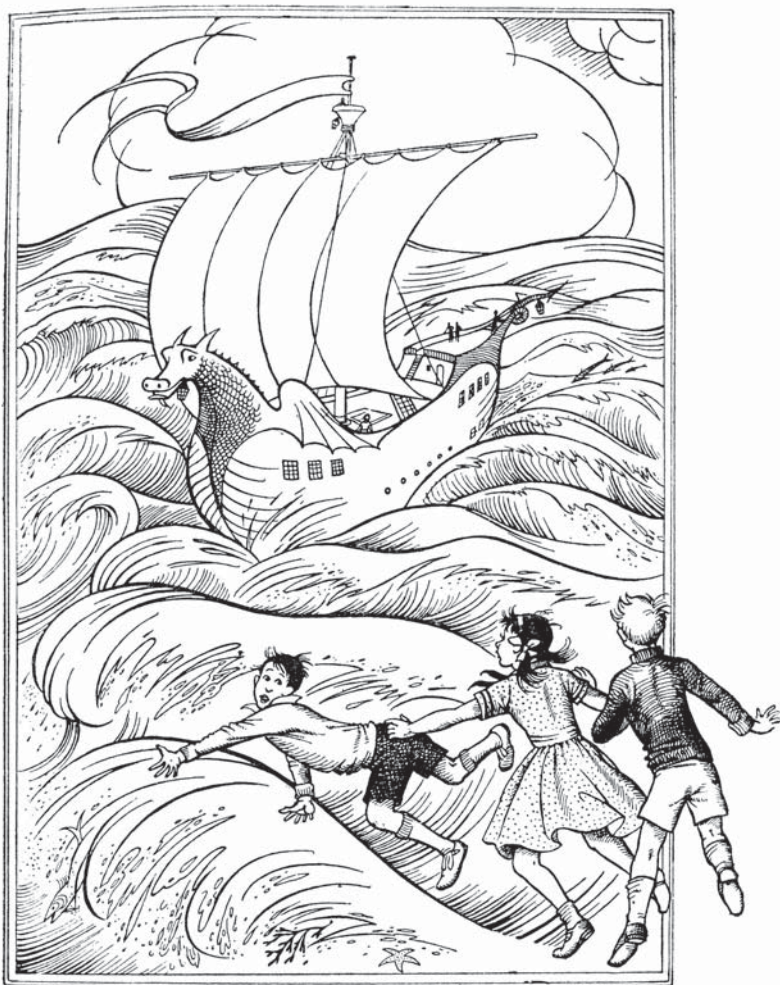
hyboval tak, akoby fúkalo smerom z izby na obraz. Hneď nato sa do svišťania vetra ozval aj šplachot vln narážajúcich o boky lode a vŕzganie jej dreveného trupu. Lucy by si aj potom bola myslela, že sa jej to iba sníva, keby ju nepresvedčila tá vôňa – všade naokolo cítila soľ, ako sa to dá iba na širom mori.

„Prestaňte s tým!“ zvriskol Eustace hlasom plným strachu a zlosti. „Čo je to za hlúpy trik, ha? Už aj s tým prestaňte, lebo to poviem Alberte a... Jaj!“

Edmund a Lucy boli na rozdiel od neho zvyknutí na kadejaké dobrodružstvá, no v tejto chvíli obaja skríkli „Jaj!“ presne tak ako on. Z obrazu na nich totiž vyšplachla jedna vlna s takou silou, že ich nielen do nitky premočila, ale im aj vyrazila dych.

„Ja ten hnus rozbijem!“ skríkol bratanec, no vtedy sa zrazu udialo hneď niekoľko vecí. Eustace sa rozbehol k obrazu a Edmund, ktorý už mal nemalé skúsenosti s mágiou, skočil za ním, snažiac sa ho varovať, aby nespravil nejakú hlúposť. Lucy ho chytila z opačnej strany a aj ju to začalo ťahať dopredu. V tej chvíli boli všetci traja akísi menší a všetko na obraze zasa nepomerne väčšie. Eustace vyskočil, aby ho strhol zo steny, a odrazu stál na jeho ráme. Pred sebou nemal sklo, ale more – skutočné more s vetrom a vlnami narážajúcimi do rámu ako do nejakého skaliska. Celkom z toho stratil hlavu a zúfalo sa chytil dvojice, ktorá sa na ráme ocitla spo-

lu s ním. Pár sekund spolu s krikem zápasili a potom, právě keď už takmer získali stratenú rovnováhu, ich za-

liala ohromná vlna a všetci traja sa kompletne oblečení zrútili do spenenej vody. Eustaceov zúfalý krik ustal až vo chvíli, keď sa mu do úst dostala slaná voda.

Lucy bola v duchu nesmierne vďačná svojej šťastnej hviezde za to, že posledný polrok tvrdo trénovala plávanie. Je pravda, že by jej to išlo lepšie, keby robila pomalšie tempá, aj to, že voda bola v skutočnosti oveľa studenšia, ako sa im zdalo, keď sa na ňu iba pozerali na obraze. Aj tak sa jej však podarilo udržať si hlavu nad hladinou a skopnúť z nôh topánky, presne tak, ako by to mal urobiť každý, kto spadne do vody oblečený a obutý. Dokonca nezabudla držať oči otvorené a ústa zavreté. Stále sa nachádzali celkom blízko lode – jej bok sa týčil priamo nad nimi a z paluby sa na nich pozerali ľudia. No a potom, presne, ako sa dalo v danej situácii čakať, sa Lucy chytil zúfalý Eustace a oboch ich stiahol pod hladinu.

Keď sa znova vynorili, Lucy videla, ako z lode ktosi skáče do mora. Medzičasom k nim doplával aj Edmund, takže jej pomohol so zavýjajúcim Eustaceom, a z druhej strany ju chytil ktosi, koho tvár jej pripadala akási povedomá. Ľudia, čo na to hľadeli sponad zábradlia, im za veľkého pokrikovania spustili niekoľko lán. Edmund spolu so známym-neznámym záchrancom uviazal jedno z nich Lucy okolo pásu a potom sa hrozne dlho nič nedialo, takže jej celkom zmodrela tvár a zuby jej začali nekontrolovane drkotieť. V skutočnosti to vôbec netrvalo až tak dlho – ľudia

na lodi čakali, kým sa plavidlo nenakloní tak, aby ňou pri vyťahovaní na palubu netresli o jeho bok. Nakoniec si aj napriek všetkej snahe poriadne udrela koleno, kým sa celá roztrasená a dokonale premočená dostala do bezpečia na palube. Po nej vytiahli Edmunda a Eustacea, napoly šialeného od strachu. Posledný šiel nahor ich záchranca – zlatovlasý chlapec o niečo starší ako Lucy.

„Ka... Ka... Kaspián!“ zvolala, len čo chytila dych. Nazaj to totiž bol on – mladučký kráľ Kaspián, ktorému počas svojej poslednej návštevy v Narnii pomohli dostať sa na trón. Aj Edmund ho hneď spoznal. Podali si ruky a nadšene sa navzájom poplieskali po chrbte.

„Ale kto je tento váš priateľ?“ spýtal sa Kaspián, obracajúc sa s oslnivým úsmevom k Eustaceovi. Ten plakal

oveľa usedavejšie, ako sa sluší na chlapca v jeho veku, najmä ak sa mu vlastne nič nestalo, iba sa trocha zamočil.

„Daj mi pokoj!“ zavrešťal napokon. „Pusti ma! Chcem ísť naspäť! Nepáči sa mi tu!“

„Pustiť ťa?“ začudoval sa kráľ. „Ale kam?“

Eustace prebehol k zábradliu na boku lode, akoby čakal, že tam niekde uvidí rám obrazu a za ním možno aj časť Lucinej izby. Jediné, čo však zazrel, boli modré vlny s bielou penou na vrchole a trocha bledšia modrá obloha, s ktorou sa spájali kdesi ďaleko na obzore. Vlastne by sme sa ani nemali veľmi čudovať, že ho ten pohľad nesmierne šokoval. Okamžite mu prišlo zle od žalúdka.

„Hej, Rynelf!“ oslovil Kaspián jedného z námorníkov, „prines ich výsostiam trocha koreneného vína! Po takej kúpačke potrebujú niečo, čo ich zohreje!“ Edmunda a Lucy nazval „ich výsostami“, lebo dávno pred začiatkom jeho vlády boli panovníkmi Narnie. Čas v nej plynie inak ako u nás, takže ste tam mohli stráviť trebárs sto rokov a vrátiť sa do nášho sveta v tú istú hodinu toho istého dňa, v ktorý ste odišli. O týždeň neskôr ste tam mohli ísť znova a zistiť, že v Narnii uplynulo tisíc rokov alebo možno ani minútka. Vždy ste sa to dozvedeli až vo chvíli, keď ste tam dorazili. Preto druhý príchod Pevensiovcov do Narnie bol (najmä pre Narnijčanov) niečím takým, akoby sa do Británie vrátil bájnny kráľ Artur so svojimi rytiermi. Niektorí ľudia tvrdia, že to aj urobí, a čím skôr, tým lepšie.